

Nr. 18 - 1996

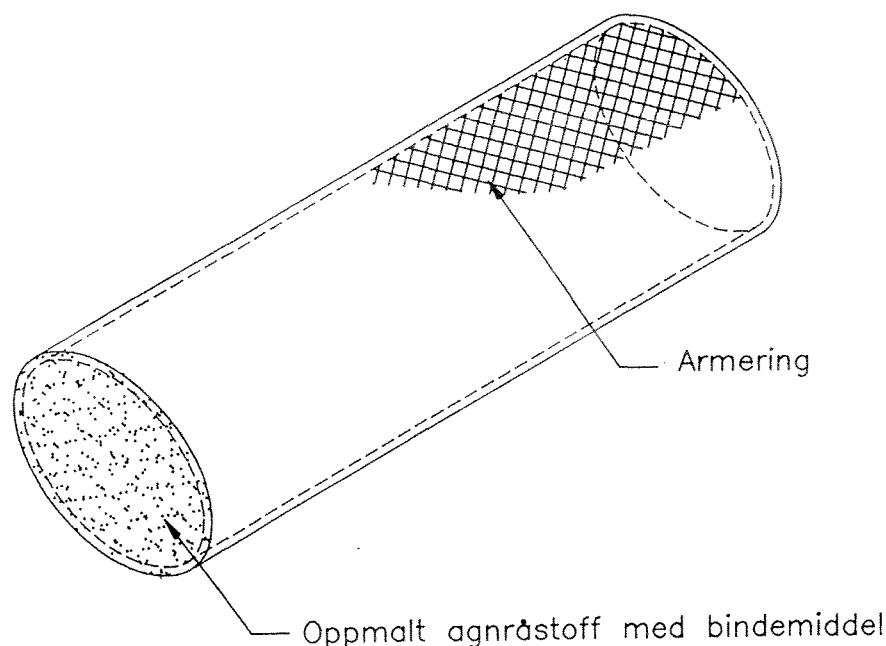
Gjennombrudd for alternativt lineagn

Stabil tilgang på agn er den største usikkerhetsfaktoren for en fortsatt positiv utvikling av linefisket. Økt bruk av makrell og sild til konsum har de senere år ført til både større etterspørsel etter og følgelig sterkere prispress. Behovet for alternative agntyper er derfor større enn noensinne.

I et samarbeid mellom O. Mustad & Søn A.S, Pronova Biopolymer a.s og Fangstseksjonen, Havforskningsinstituttet, arbeides det med et to-årig prosjekt som har som målsetting å utvikle et konkurransedyktig alternativt lineagn. Agnet det arbeides med er basert på billig overskuddsråstoff fra fiskeindustrien. Selv med 100% konsumanvendelse av dagens makrell- og sildekvoter, vil utkast og avskjær fra denne produk-

sjonen utgjøre mange titalls tusen tonn. I tillegg leverer industritrålfisket store kvanta som går til oppmaling.

Agnet fremstilles fra slike råstoffkilder ved bruk av lignende teknologi som ved pølseproduksjon, og det stilles ingen krav til råstoffets form og

Prinsippskisse av det nyutvikla agnet.

konsistens. Råstoffet males opp og tilsettes alginat som bindemiddel før det fylles i lange strømper sydd i et cellulose-basert materiale.

Gir gode fangster

Det er utført flere fiskeforsøk med det nyutvikla agnet for å teste fangstegenskapene til agn basert på ulike typer råstoff (makrell, sild, hestmakrell, filétavskjær). Forsøkene utført i linefiske etter torsk og hyse viser svært interessante resultater (se tabellen). Fangstratene for hyse er gjennomgående to-tre ganger høyere enn fangstratene for vanlig makrellagn. Resultatene for torsk varierer, avhengig av råstofftype, fra 75% lavere til 25% høyere enn fangstratene for vanlig makrellagn.

Dette er svært interessante resultater sett på bakgrunn av ressursituasjonen og reguleringene i dagens torskefiske. Med begrensede fartøyskvoter for torsk og fritt fiske etter hyse innenfor en totalkvote, vil et selektivt fiske etter hyse åpne nye muligheter for lineflåten. Det nyutvikla agnet gir betydelig økning i hysefangstene. Dessuten gir agnet muligheter for å regulere innblandingen av torsk i fangstene ved å velge agntyper basert på forskjellige råstoff.

Det gjøres også forsøk i linefiske etter brosme og lange. Disse forsøkene har vist varierende fangstrater for brosme hvor de beste resultatene har gitt like høye fangstrater som vanlig makrellagn, mens fangstene av lange har vært lavere for det nye agnet. Foreløpige resultater indikerer at agnet gir økte fangstrater for blåkveite og steinbit. Videre i prosjektet vil det bli utført fiskeforsøk for å teste fangstegenskapene til agn basert på andre råstofftyper (f.eks. tobis, øyepål, kolmule, rekeavfall).

Ideelt for mekanisert egning

Håndteringsmessig har det nyutvikla agnet flere fordeler framfor tradisjonelt agn. Siden agnet produseres med passende tykkelse (ca. 3 cm i diameter) skal det ikke kløyves, og det er ideelt for mekanisert egning fordi det produseres som lange pølser. Det blir derfor lite overlappning under mating av egnemaskina, og utbyttet i form av antall egne krok per kilo agn blir bedre. Rensing av krokene er også enklere med det nye agnet siden strømpa som brukes som forsterkning er lettere å rive av enn rester av makrellskinn. Agnet har derfor blitt «godt mottatt» blant fiskerne ombord i de båtene som har vært brukt under fiskeforsøkene.

Resultater fra fiskeforsøk utført ved Bjørnøya (november 1995) og på Tromsøflaket (mars 1996) ombord i henholdsvis «Fjellmøy» og «Skarheim». Tallene angir forholdet (i prosent) mellom fangstratene for det nyutvikla agnet (basert på makrell, sild og hestmakrell) og vanlig makrellagn, dvs. 197 betyr 97% høyere fangstrate for det nye agnet, mens 57 betyr 43% lavere fangstrate.

Råstoff	«Fjellmøy»		«Skarheim»	
	Hyse	Torsk	Hyse	Torsk
Makrell	300	57	232	61
Sild	152	41	128	107
Hestmakrell	197	62	139	25

Kontaktperson: Svein Løkkeborg, Havforskningsinstituttet, Senter for marine ressurser, Boks 1870 Nordnes, N-5024 Bergen.
Telefon: +47 55 23 68 26. Telefaks: +47 55 23 68 30.
E-mail: Svein.Loekkeborg@imr.no

Havforskningsinstituttet informerer også på Internett: <http://www.imr.no>